

ZESZYT NAUKOWY WSG W BYDGOSZCZY
3/2011
SERIA: EKONOMIA

AGNIESZKA GOŹDZIEWSKA

Rola i znaczenie zarządzania projektami w budowaniu przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstwa

Zarys treści: Celem artykułu jest szczegółowe scharakteryzowanie istoty zarządzania projektami. Ten sposób realizacji przedsięwzięć w organizacji jest stosunkowo nowy, ale coraz większa rzesza organizacji dostrzega jego liczne zalety. Projekty są stosowane głównie przy realizacji inwestycji, ale obecnie to podejście jest powszechne również przy wprowadzaniu innowacji organizacyjnych i technologicznych. Wiedza i umiejętności związane z projektami i ich odpowiednim zarządzaniem są niezbędne w każdej nowoczesnie zarządzanej organizacji. Ponadto znaczenie tego zagadnienia wzrosło wraz z wstąpieniem Polski w struktury Unii Europejskiej. Obecnie w każdym rozwijającym się przedsiębiorstwie pracownicy muszą wykazywać się wiedzą na temat planowania, realizacji, monitorowania i rozliczania projektów. Dziś wiodące organizacje, aby funkcjonować skutecznie, stosują zarządzanie projektami jako strategiczne narzędzie reagowania na zmiany zewnętrzne i osiągnięcia przewagi konkurencyjnej. Organizacja, która szczegółowo pozna zasady zarządzania projektami, będzie mogła w przyszłości działać znacznie sprawniej i efektywniej.

Słowa kluczowe: projekt, zarządzanie projektem, przedsiębiorstwo, sukces, przedsięwzięcie, kierownik projektu

The role and significance of project management in building the company's competitive advantage

Summary The article presents the characteristics of project management. It should be noted that this way of projects' implementation in an organisation is a relatively new approach. However, the increasing number of organisations perceives its numerous advantages. The projects are mainly used in the investment process, but contemporary this approach is also common when organisational and technological innovations are introduced. Knowledge and skills related to the projects and their management are essential in any organisation managed in a modern way.

The importance of this issue has been increasing since Poland's accession to the European Union. Nowadays, in each developing enterprise, employees are required to prove the knowledge of projects' planning, implementation, monitoring and accounting. Today, the leading organisations apply project management as a strategic tool to respond to external changes and achieve competitive advantage in order to be effective. If an organisation, learns in detail project management rules, it will be able to work much more efficiently and effectively in the future.

Keywords: project management, enterprise, success, project, project manager

ANNA HNATYSZYN-DZIKOWSKA

Podstawowe techniki ewaluacji ekonomicznej w ochronie zdrowia

Zarys treści: Artykuł ma charakter poglądowy, w którym syntetycznie przedstawiono istotę podstawowych metod oceny ekonomicznej w ochronie zdrowia. Punkt wyjścia rozważań stanowi charakterystyka zdrowia jako dobra ekonomicznego o specyficznych cechach wynikających z jego fundamentalnego i dualnego charakteru. Przechodząc na wyższy stopień szczegółowości, przedstawiono wielowymiarowość usługi zdrowotnej, której uwzględnienie w analizach ekonomicznych ma kluczowe znaczenie dla poprawności formułowanych wniosków. W trzeciej części artykułu scharakteryzowano trzy analityczne narzędzia: analizę koszt–korzyść, analizę koszt–efektywność oraz analizę koszt–użyteczność, wskazując na ich specyfikę.

Słowa kluczowe: usługa zdrowotna, rachunek ekonomiczny w ochronie zdrowia, analiza koszt–korzyść, analiza koszt–efektywność, analiza koszt–użyteczność

Basic techniques of economic evaluation in health care

Summary The article has an explanatory character. It presents the nature of basic methods used for the economic evaluation of health care programmes or interventions. The analysis of health as an economic good of specific features determined by health's importance and duality constitutes the outset for further discussion. Going into details, the article presents the multidimensional character of health care service, what is particularly important for the correctness of conclusions drawn from economic analyses. In the third part of the article, three following analytical tools are described: cost-benefit analysis, cost-efficiency analysis and cost-utility analysis.

Keywords: medical service, economic evaluation, health care, Cost-Benefit Analysis, Cost-Effectiveness Analysis, Cost-Utility Analysis

EWELINA IDZIAK

Czynniki makroekonomiczne wpływające na oszczędności gospodarstw domowych

Zarys treści: W artykule wskazano na rolę oszczędności gospodarstw domowych w budowaniu wzrostu gospodarczego. Następnie scharakteryzowano oszczędności gospodarstw domowych jako istotny agregat dla gospodarki, rynku finansowego oraz wzrostu gospodarczego. Dalsze rozważania dotyczą identyfikacji i przeglądu czynników makroekonomicznych mających wpływ na poziom oszczędności gospodarstw domowych. W kontekście oszczędności gospodarstw domowych nawiązano do następujących zagadnień: poziom dochodu w gospodarstwie domowym, inflacja, sytuacja polityczna, gospodarcza, finansowa, podatkowa, wydatki państwa, stopa procentowa, bieżący poziom zadłużenia, stabilność zatrudnienia, poziom konsumpcji, czynniki demograficzne, urbanizacja, rozwój rynku finansowego, oszczędności przedsiębiorstw, otwartość gospodarki, system ubezpieczeń społecznych. Spektrum poruszanych problemów jest bardzo szerokie, stąd ze względu na ramy artykułu skupiono się na wskazaniu głównych powiązań i wpływu danego czynnika makroekonomicznego na poziom lub zmianę poziomu oszczędności gospodarstw domowych. Celem artykułu jest zebranie i przedstawienie w jednym miejscu najistotniejszych czynników makroekonomicznych wpływających na oszczędności gospodarstw domowych. Jest to jednocześnie punkt wyjścia do dalszych badań w tej dziedzinie.

Słowa kluczowe: oszczędności, gospodarstwa domowe, czynniki makroekonomiczne

The macroeconomic factors influencing households' savings

Summary In the article the author pointed out the role of households' savings for the economic growth. Households savings were identified as the essential issue for the economy, the financial market and the economic growth. Further, the macroeconomic factors affecting the level of the households' savings were enumerated and outlined. Referring to households' savings, the following determinants were discussed: the level of household's income, inflation, economic, financial, tax and political situation, the level of government expenditures, interest rate, current debt level, the stability of employment, the level of consumption, demographic

factors, urbanisation, the development of financial markets, corporations' savings, the openness of the economy, and the social insurance system. The main purpose of the article was to collect and characterise the macroeconomic factors having influence on households' savings. It was also the starting point for the further research in this field.

Keywords: savings, household, macroeconomic factors

JUSTYNA JANKOWSKA

Rodzaje przedsiębiorstw, podstawy prawne ich funkcjonowania oraz perspektywy rozwoju w warunkach globalizacji (ze szczególnym uwzględnieniem przedsiębiorstw spedycyjnych)

Zarys treści: W artykule dokonano wielokryterialnej klasyfikacji przedsiębiorstw oraz wskazano na podstawy prawne funkcjonowania przedsiębiorstw w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem wymogów, jakie muszą spełnić przedsiębiorstwa spedycyjne. Określono również perspektywy rozwoju przedsiębiorstw spedycyjnych na zglobalizowanych rynkach.

Słowa kluczowe: rodzaje przedsiębiorstw, formy organizacyjno-prawne, przedsiębiorca, globalizacja, spedycja, outsourcing

Typology of enterprises, legal foundations of their operations and prospects for the further development in the globalised economy (special focus on forwarding companies)

Summary The paper has provided the multidimensional typology of enterprises and presented legal foundations of entrepreneurs' operations in Poland, focusing its attention on forwarding companies. Moreover, the prospects for the development of forwarding companies on globalised markets have been identified.

Keywords: types of enterprises, organisational-legal forms of enterprises, entrepreneur, globalisation, forwarding, outsourcing

ANDRZEJ LIS

Przyczyny restrukturyzacji przedsiębiorstw polskiego przemysłu obronnego

Zarys treści: Głównym celem artykułu jest identyfikacja czynników determinujących podejmowanie działań restrukturyzacyjnych w przedsiębiorstwach polskiego przemysłu obronnego. W artykule dokonano szczegółowej analizy przyczyn restrukturyzacji przedsiębiorstw polskiego przemysłu obronnego w warunkach transformacji gospodarczej (1990–2005). Następnie przeprowadzono wstępną ocenę (ex post) przyczyn podejmowania działań restrukturyzacyjnych w okresie konsolidacji sektora (2005–2011), ze szczególnym uwzględnieniem wpływu kryzysu gospodarczego na sytuację przedsiębiorstw. W efekcie opracowano koncepcję przeprowadzenia badań empirycznych mających na celu szczegółową ocenę przyczyn restrukturyzacji przedsiębiorstw sektora w latach 2005–2011 oraz identyfikację potencjalnych czynników mogących determinować procesy restrukturyzacyjne w przemyśle obronnym w przyszłości.

Słowa kluczowe: przemysł obronny, restrukturyzacja przedsiębiorstwa, przyczyny restrukturyzacji (wewnętrzne i zewnętrzne), otoczenie ogólne, otoczenie konkurencyjne, transformacja gospodarcza, konsolidacja sektora obronnego, kryzys gospodarczy, integracja europejskiego rynku zamówień obronnych

Determinants of the Polish defence industry restructuring

Summary The main aim of the paper is to identify the factors determining the restructuring processes in Polish defence industry companies. The paper analyses the reasons standing behind the Polish defence companies restructuring in the economic transition period (1990–2005). Then, it examines (ex post) the reasons for companies restructuring in the period of the defence industry consolidation (2005–2011). The special attention is given to the influence of the world economic crisis on the defence companies condition. The end result of the study is the outline of the deepened empirical research on the causes of defence companies restructuring in 2005–2011 and potential future determinants of those processes.

Keywords: defence industry, corporate restructuring, determinants of restructuring (internal and external / environmental), general environment, competitive environment, transformation of economy,

defence industry consolidation, economic crisis, the integration of the European defence procurement market

DÁVID LÓRÁNT, TÓTH GÉZA

A study of the level of development, competitiveness and penetration of the tourism regions in Hungary

Abstract: This study attempts to assess the distribution of GDP and tourism GDP across Hungarian tourism regions. Moreover, the concentration and spatial disparities of these two indicators are examined. The competitiveness of the Hungarian counties is analysed in a multi-modal approach and, finally, the penetration of the tourism regions is discussed by applying the Tourism Penetration Index. The calculation of the regional (NUTS2) GDP is the first and original in Hungary.

Keywords: Tourism, Satellite account, GDP, Tourism Penetration Index

Analiza regionalna poziomu rozwoju gospodarczego, konkurencyjności i penetracji turystycznej na Węgrzech

Streszczenie Celem artykułu jest przeprowadzenie oceny regionalnego rozkładu PKB oraz PKB wytworzonego w sektorze usług turystycznych na Węgrzech. Ponadto, w artykule dokonano analizy poziomu koncentracji i terytorialnego zróżnicowania tych dwóch wskaźników. W oparciu o wielokryterialne podejście, porównano poziom konkurencyjności regionów turystycznych oraz poziom ich penetracji turystycznej. Analizy przedstawione w artykule mają nowatorski charakter i zostały przeprowadzone jako pierwsze na Węgrzech.

Słowa kluczowe: turystyka, rachunek satelitarny turystyki, PKB, wskaźnik penetracji turystycznej

MATHIAS MOERSCH

Financial sector reform: A survey of recent proposals

Abstract: This paper analyses some of the key areas in which reforms have been moved forward with the aim of providing added stability to the system, following the financial market crisis of 2008. Of all the topic areas analysed, the paper considers the following approaches most promising when it comes to designing a more stable financial architecture: First, the correction of inappropriate incentive structures which exist both at the level of banks that are considered too big to fail and at the top management of these institutions and second, a strengthening of the Basel framework of risk regulation. Finally, moving more derivatives trading from the OTC markets to organised exchanges helps to provide increased market transparency.

Keywords: financial crisis, incentive structures, capital structure, rating agencies, derivatives markets

Reforma sektora finansowego – przegląd najnowszych koncepcji

Streszczenie W artykule dokonano przeglądu kluczowych obszarów reformy systemu finansowego, których celem jest zapewnienie zwiększonej stabilności systemu po kryzysie rynku finansowego z roku 2008. Spośród analizowanych obszarów zmian, w artykule szczegółowym rozważaniom poddano propozycje, które uznano za najbardziej obiecujące pod względem możliwości stworzenia stabilnej architektury finansowej: po pierwsze, korektę niewłaściwych systemów motywacyjnych, funkcjonujących zarówno na poziomie banków, uważanych za zbyt duże, aby upaść, jak i na poziomie najwyższej kadry kierowniczej tych instytucji; po drugie – wzmocnienie Porozumień Bazylejskich w zakresie zarządzania ryzykiem w bankach; po trzecie – przeniesienie obrotu instrumentami pochodnymi z rynku pozagiełdowego do instytucji giełdowych, co pozwoliłoby na zwiększenie poziomu transparentności na tym rynku.

Słowa kluczowe: kryzys finansowy, systemy motywacyjne, struktura kapitałowa, agencje ratingowe, rynki instrumentów pochodnych

ANDRZEJ MONTWIŁŁ

Analiza funkcji przedmiotowych portu morskiego i ich znaczenia dla jego pozycji konkurencyjnej w systemach transportowych

Zarys treści: Celem niniejszej publikacji jest zaprezentowanie funkcji przedmiotowych realizowanych w przestrzeni portu morskiego oraz wskazanie ich znaczenia dla jego pozycji konkurencyjnej na rynku TSL. Do tradycyjnych należą funkcje: transportowa, przemysłowa i handlowa. Realizowane są one w portach morskich od setek lat, a funkcja transportowa jest pierwotną funkcją portu. Nowoczesne to funkcja dystrybucyjna przekształcająca się w miarę rozwoju usług logistycznych realizowanych w porcie morskim w logistyczno-dystrybucyjną. O pozycji konkurencyjnej portu morskiego decyduje zakres świadczonych usług portowych, spedycyjnych i logistycznych w ramach funkcji transportowej, handlowej i dystrybucyjnej lub logistyczno-dystrybucyjnej. Zarządzanie przez operatorów portowych lądowo-morskimi łańcuchami transportowymi, będącymi podstawowym segmentem łańcuchów dostaw pozwala na zdobycie przewagi konkurencyjnej danego portu morskiego na rynku TSL.

Słowa kluczowe: port morski, funkcje przedmiotowe portu morskiego, funkcja dystrybucyjna, funkcja logistyczno-dystrybucyjna, konkurencja, transport, logistyka

The analysis of the sea port's functions and their significance for its competitive position in transportation systems

Summary The aim of this article is to present the functions fulfilled by sea ports and to point out their significance to the sea ports' competitive position in Transport, Shipping and Logistics (TSL) market. Traditionally, for hundreds years, sea ports have fulfilled shipping, industrial and commercial functions. Nowadays, as the scope of logistic services rendered in sea ports has been enlarged, there is observed the increasing role of the distribution function, which turns into the logistic-distribution function. The sea port's competitive position is determined by the range of port, shipping and logistic services provided within the frame of shipping, commercial, distribution and logistics functions. The management of maritime and surface transportation chains enables sea ports to gain the competitive advantage on TSL market.

Keywords: sea port, sea port's functions, distribution function, logistic-distribution function, competition, transport, logistics

MAGDALENIA OSIŃSKA
KAROLINA KLUTH

Konwergencja gospodarcza krajów Europy Środkowo-Wschodniej do poziomu UE w latach 1995–2009

Zarys treści: Celem artykułu jest analiza statystyczna zbieżności poziomu procesów gospodarczych krajów Europy Środkowo-Wschodniej na tle krajów „starej 15-tki” po sześciu latach od wstąpienia do struktur Unii Europejskiej. W badaniu odniesiono się do teorii o sigma-konwergencji gospodarczej, natomiast dane liczbowe dotyczyły PKB per capita w latach 1995–2009. Z uwagi na kryzys finansowy i ekonomiczny lat 2007–2009 postawiono hipotezę, że okres osłabienia wzrostu gospodarczego czy nawet jego spadku wpływa negatywnie na procesy konwergencji.

Słowa kluczowe: sigma-konwergencja, Unia Europejska, analiza wariancji, kryzys ekonomiczny

Economic convergence of Central and East European countries to the EU level in 1995–2009

Summary The article is focused on the statistical analysis of the convergence of economic processes observed in Central and East European countries to the level of the EU-15 economies six years after the EU enlargement in 2004. The theory of sigma convergence was applied and statistical data of GDP per inhabitant in the period of 1995–2009 were used. Taking into account the financial and economic crisis of 2007–2009, the hypothesis was formulated that the weakening of economic growth rate or even its decrease influenced negatively the economic convergence process.

Keywords: sigma-convergence, European Union, analysis of variance, economic crisis

DARIUSZ TŁOCZYŃSKI

Perspektywy rozwoju portu lotniczego w Bydgoszczy na tle prognoz światowego rynku transportu lotniczego

Zarys treści: W artykule zostały przedstawione wybrane perspektywy rozwoju rynku usług lotniczych dla świata, Europy, Polski oraz Bydgoszczy. Omówione zostały także najważniejsze inwestycje oraz korzyści wynikające z ich realizacji dla obsługi regionalnego portu lotniczego w Bydgoszczy. Prognozy rozwoju transportu lotniczego wskazują na dalszy wzrost aktywności wszystkich uczestników tego rynku. Należy zatem oczekiwać dalszego rozwoju połączeń lotniczych, inwestycji w nowoczesne obiekty infrastrukturalne, nowych usług lotniczych i wzrostu znaczenia Polski na lotniczej mapie Europy.

Słowa kluczowe: transport lotniczy, Boeing, przewoźnicy, Port Lotniczy Bydgoszcz

Prospects for the development of the Bydgoszcz Airport against a background of the global air transport market forecasts

Summary The article presents selected opportunities for the development of the air transport market in the world, Europe, Poland and Bydgoszcz. Moreover, it discusses the key important investments in the regional airport in Bydgoszcz and the benefits of their implementation. The forecasts of the air transport development point out the further increase in the activity of all market participants. Therefore, the following trends are expected: the further development of the airline network, investments in modern infrastructure facilities, the emergence of the new types of air services and the increase in Poland's position in the European air network.

Keywords: air transport, Boeing, air traffic, air carriers, the Bydgoszcz Airport

BEATA WENTURA-DUDEK

Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w Austrii

Zarys treści: W opracowaniu podjęto próbę prezentacji sytuacji na rynku pracy w Austrii. Zaprezentowano zadania i role Austriackich Służb Zatrudnienia. Omówiono ważniejsze aktywne programy przeciwdziałania bezrobociu.

Słowa kluczowe: aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, bezrobocie, rynek pracy w Austrii, Austriackie Służby Zatrudnienia

Active forms of counter-unemployment in Austria

Summary The study has undertaken an attempt to present the situation on the job market in Austria. The article has outlined the tasks and the roles of the Austrian Employment Service. Moreover, the key programs of active counter-unemployment have been discussed.

Keywords: programs of active counter-unemployment, unemployment, job market in Austria, Austrian Employment Service